Wilt u dat uw (juridische) proefschrift of dat van iemand die u kent aangekondigd wordt in deze rubriek dan kunt u het proefschrift en een samenvatting sturen naar het redactiebureau; zie colofon.

Oraties

Noden en wensen

Er moet nieuwe inhoud worden gegeven aan de centrale begrippen in de verzorgingsstaat: vrijheid, gelijkheid, solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Aanleiding zijn de structurele en morele omstandigheden die drastisch zijn veranderd. Dit stelde socioloog *prof. dr. mr. Kees Schuyt* in zijn oratie *Noden en wensen. De verzorgingsstaat gezien als een historisch fenomeen* op maandag 24 juni 2013. Hij aanvaardde daarmee de prof. dr. J.A.A. van Doorn wisselleerstoel in de Faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.
Wie iets wil zeggen over de toekomst en de noodzakelijke herinrichting van de naoorlogse Nederlandse verzorgingsstaat, zo stelt Schuyt vast, moet als een historicus terugkijken naar het ontstaan ervan. Ook een blik op de structurele opbouw en de verdere ontwikkeling zijn noodzakelijk. Het onderscheid tussen noden (*basic needs and basic rights*) enerzijds en wensen, verlangens en particuliere belangen anderzijds blijkt door de grote veranderingen in de maatschappij onontbeerlijk te zijn geworden. Volgens Schuyt zijn de structurele en morele omstandigheden van de verzorgingsstaat nu zo drastisch veranderd dat een nieuwe inhoud gegeven dient te worden aan de centrale begrippen vrijheid, gelijkheid, solidariteit en sociale rechtvaardigheid. •

Promoties

Het stemrechtloze aandeel

Met de inwerkingtreding op 1 oktober 2012 van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht is in Nederland het stemrechtloze aandeel geïntroduceerd. *Rogier Wolf* stelt in zijn proefschrift deze nieuwe rechtsfiguur centraal. Hij bespreekt de rechtspositie van de stemrechtloze aandeelhouder en betrekt daarbij de positie van houders van andere rechtsfiguren zonder stemrecht: de houder van een certificaat van aandeel met en zonder vergaderrecht, de houder van een participatiebewijs en de houder van een aandeel waarbij het stemrecht is overgedragen aan de vruchtgebruiker of pandhouder. Daarmee komt hij in zijn onderzoek tot vijf kapitaalverschaffers zonder stemrecht in de BV, die met elkaar worden vergeleken. Door middel van een literatuur- en jurisprudentieonderzoek, onder meer betreffende de parlementaire geschiedenis, is de wettelijke regeling van het stemrechtloze aandeel en het certificaat met en zonder vergaderrecht en het daarbij behorende overgangsrecht kritisch tegen het licht gehouden.
In zijn proefschrift stelt Wolf de verhouding van de kapitaalverschaffers zonder stemrecht tot de vennootschap, het bestuur van de vennootschap en de andere kapitaalverschaffers van de vennootschap met stemrecht in de algemene vergadering centraal. Hij onderzoekt door welke rechten, verplichtingen en normen die verhoudingen worden ingevuld en op welke wijze de kapitaalverschaffer zonder stemrecht hun rechten en belangen kunnen waarborgen.
Na de inleiding wordt de voorgeschiedenis en de introductie van het stemrechtloze aandeel in Nederland besproken. In zijn proefschrift inventariseert Wolf mogelijke kapitaalparticipaties zonder stemrecht in de BV. Vervolgens komen de eerder genoemde verhoudingen aan de orde, waaronder de interne verhoudingen van de BV en daarmee het spanningsveld waarin de kapitaalverschaffer zonder stemrecht zich bevindt. Vervolgens worden de rechten van deze kapitaalverschaffers besproken. Daarna komt de open norm van de redelijkheid en billijkheid en de zorgplichten in relatie tot de kapitaalverschaffer zonder stemrecht aan de orde. Ook wordt aandacht besteed aan de afdwingbaarheid van hun rechten.
Een van de conclusies is dat het stemrechtloze aandeel geen gemakkelijke rechtsfiguur is vanwege de vele beschermingsregels voor de stemrechtloze aandeelhouder. In voorkomend geval zal daarnaast moeten worden terug gevallen op de open norm van de vennootschappelijke redelijkheid en billijkheid en de in acht te nemen zorgplicht jegens de kapitaalverschaffer zonder stemrecht. De invulling van die open norm en de inhoud van die zorgplicht is afhankelijk van de omstandigheden van het geval en de aard van de rechtsfiguur zonder stemrecht. Niet uit te sluiten is dat indien in de flex-BV van de rechtsfiguren zonder stemrecht gebruik gemaakt wordt in de rechtspraak meer nadruk op de vennootschappelijke redelijkheid en billijkheid en zorgplicht jegens de kapitaalverschaffer zonder stemrecht komt te liggen. In het proefschrift zijn 22 aanbevelingen tot wijziging of interpretatie van de wet opgenomen. In de bijlagen zijn de voor- en nadelen van de diverse rechtsfiguren zonder stemrecht en aanbevelingen voor de praktijk opgenomen.
Rogier Wolf promoveerde op 31 mei 2013 aan de Maastricht University. Zijn promotor was prof. mr. C.A. Schwarz. •

R.A. Wolf
De kapitaalverschaffer zonder stemrecht in de BV
Serie vanwege het Van der Heijden Instituut, deel 116, Kluwer 2013, 562 p., € 72,50
ISBN 978 90 1311 627 4

Het beperkte recht

Sinds 1992 bevat ons Burgerlijk Wetboek een bepaling die omschrijft wat onder een beperkt recht wordt verstaan, artikel 3:8 BW: 'Een beperkt recht is een recht dat is afgeleid uit een meer omvattend recht, hetwelk met het beperkte recht is bezwaard.'
Het artikel geeft ons geen duidelijk richtsnoer omtrent de aard van het beperkte recht. Het omschrijft het beperkte recht als een recht dat aan de ene kant is afgeleid uit een meer omvattend recht, maar tegelijkertijd dit meeromvattende recht ook bezwaart. Het is daarmee een omschrijving waarin twee verschil-